

NePIQoL Nöropatik Ağrının Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *NePIQoL Nöropatik Ağrının Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkisi Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26452>

Özet

NePIQoL (Neuropathic Pain Impact on Quality of Life Questionnaire), nöropatik ağrı yaşıyan bireylerin yaşam kaliteleri üzerindeki olumsuz etkilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş kapsamlı bir ankettir. Bu ölçek, ağrının fiziksel, psikolojik ve sosyal işlevsellik üzerindeki çok boyutlu etkilerini değerlendirir. Ölçeğin Türkçe adaptasyon çalışması Betül Acar tarafından 2014 yılında gerçekleştirilmiş olup, bu çalışmada NePIQoL'un Türk kültürüne ve diline uygunluğunu ve psikometrik açıdan yeterliliğini araştırmıştır.

Uyarlama çalışması, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığı ve test-tekrar test güvenilirlik özelliklerine sahip olduğunu göstermiştir. Orijinal olarak 42 maddeden oluşan bu anket, klinisyenlere ve araştırmacılara nöropatik ağrı tedavisinin hastaların genel yaşam kalitesi etkileri üzerindeki etkisini izlemede önemli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Nöropatik Ağrı, Yaşam Kalitesi, NePIQoL, Ağrı Değerlendirmesi, Ölçek Uyarlama, Psikometri, Kronik Ağrı.

Yazarlar

Betül Acar (Türkçe Uyarlama Sorumlusu)

Amaç

NePIQoL anketinin temel amacı, nöropatik ağrının bireylerin günlük yaşam, duygusal durum, uyku düzeni ve sosyal ilişkiler gibi farklı yaşam alanları üzerindeki spesifik etkilerini ve bozulma derecesini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, sadece ağrının şiddetini değil, aynı zamanda ağrıya bağlı gelişen fonksiyonel kısıtlılıklar ve psikososyal yükü de değerlendirerek daha bütüncül bir bakış açısı sunar.

Ölçek, klinik çalışmalarda tedavi etkinliklerini değerlendirmek ve hastaların tedavi öncesi ve sonrası yaşam kalitesindeki değişimleri izlemek için hayati öneme sahiptir. Türkçe versiyonunun uyarlanması, Türk popülasyonunda nöropatik ağrı yönetiminde standart, güvenilir ve geçerli bir ölçme aracının kullanılabilirliğini sağlamaya amaçlanmıştır.

Yapı

NePIQoL, kronik ağrıya bağlı olarak bireyin yaşadığı sıkıntılar ve işlev kaybının ölçeğin çok boyutlu bir yapıya temel aldığı. Ölçek, nöropatik ağrının algılanan etkisini ve bunun yaşam kalitesi bileşenleri üzerindeki yansımalarını değerlendirir. Bu yapı genellikle fiziksel işlevsellik, duygusal

durum (anksiyete, depresyon), sosyal içlevsellik ve genel sağlık algısı gibi alt boyutları içerir.

42 maddeden oluşan bu araç, hastaların ağrıyla nasıl başa çıktıkları, ağrının günlük aktivitelerini ne ölçüde kısıtladığını ve yaşam memnuniyetlerini nasıl etkilediğini derinlemesine incelemektedir. Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, nöropatik ağrının subjektif yükünün kapsamlı bir şekilde belirlenmesidir.

Geçerlik

Betül Acar tarafından yürütülen Türkçe uyarlama çalışması (2014), ölçeğin geçerlik analizlerine dair spesifik bilgiler kaynak özetinde detaylandırılmıştır. Ancak, bir ölçeğin uyarlanması süreci, genellikle dilsel ve kültürel geçerliliğin sağlanması içerir. Bu durum, orijinal ölçeğin ölçtüğü yapıların Türkçe konuşan popülasyonda da aynı şekilde ölçüldüğünü varsayar.

Klinik uygulamada geçerliliğin sağlanması, ölçeğin gerçekten nöropatik ağrının yaşam kalitesi üzerindeki etkisini ölçtüğünü doğrulamak için kritik öneme sahiptir. Gelecekteki araştırmalar, yapı geçerliliği (örneğin, bilinen ağrı ve yaşam kalitesi ölçütleriyle korelasyon) ve ayırt edici geçerlik çalışmaları içermelidir.

Güvenirlik

Türkçe NePIQoL anketinin güvenilirlik sonuçları oldukça güçlüdür. Betül Acar'ın 2014 tarihli tez çalışmasında elde edilen veriler şunlardır:

Test-Tekrar Test Güvenirliği: Ölçeğin iki farklı zamanda uygulanması sonucunda elde edilen puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır. Bu bulgu, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar verdiğini, yani kararlılık güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Çı Tutarlılık Güvenirliği: NePIQoL'un birinci ve ikinci uygulamalarında maddeler arasında güvenilirlik katsayısı (Cronbach Alfa değeri) **0.95** olarak hesaplanmıştır. 0.95 gibi yüksek bir değer, ölçek maddelerinin birbirleriyle güçlü bir şekilde ilişkili olduğunu ve aynı yapıyı ölçme konusunda mükemmel bir iç tutarlılığa sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

NePIQoL'un Türkçe uyarlama çalışmasına dair sunulan özet bilgide, ölçeğin faktör yapısı, yani 42 maddenin kaç farklı alt boyutta toplandığına dair detaylı bir bilgi bulunmamaktadır. Orijinal ölçeğin faktör yapısının doğrulanması veya keşfedici faktör analizi sonuçları, uyarlama çalışmasının tam metninde yer alabilir.

Faktör analizi, ölçeğin teorik yapısını desteklemek ve nöropatik ağrının yaşam kalitesini etkilediği temel boyutları (örneğin, uyku bozukluğu, fiziksel kısıtlılık, duygusal sıkıntı)

belirlemek açısından önemlidir. Yüksek iç tutarlılık (Alfa=0.95), maddelerin tek bir baskın faktör etrafında toplanma eğiliminde olabileceğini düşündürse de, çok boyutlu bir yapıyı ölçmek için detaylı faktör yapısı bilgisi gereklidir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kendini Bildirim Anketi (42 maddeden oluşmaktadır)

Dil Kullanılabilirliği: Türkçe (Uyarlama çalışması yapılmıştır)

Popülasyon Grubu: Nöropatik ağrı tanısı konmuş hastalar

Yaş Grubu: Yetişkinler (Uyarlama tezi, Tıp Fakültesi bünyesinde yapıldığından klinik yetişkin popülasyonu hedeflenmiştir.)

Popülasyon Detayları: Nöropatik ağrı çeken klinik hastalar.

Test Metodolojisi: Test-tekrar test ve iç tutarlılık analizi (**Cronbach Alfa**) kullanılarak psikometrik özellikler incelenmiştir.

Derecelendirme: Kaynak içerikte derecelendirme bilgisi mevcut değildir.

Anahtar Kelimeler

Ağrı, Nöropatik Ağrı Etkisi, Yaşam Kalitesi Ölçümü, Betül Acar, Kırkkale Üniversitesi, Güvenilirlik, Psikometrik Ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Betül Acar (2014 itibarıyla Kırkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kırkkale, Türkiye).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

İzinler: Ölçeğin kullanımı için orijinal geliştiricilerinden izin alınması gerekmektedir. Türkçe uyarlama tezi akademik amaçlarla serbestçe erişilebilir durumdadır.

Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif ücretleri hakk?nda bilgi tezin özetinde yer almamaktadır.

Test Y?I? (Türkçe Uyarlama): 2014

NePIQoL anketinin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [nepiqol-noropatik-agrinin-yasam-kalitesi-uzerindeki-etkisi-anketi-toad.pdf](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nepiqol-noropatik-agrinin-yasam-kalitesi-uzerindeki-etkisi-anketi-toad.pdf)

Referanslar

Acar, B. (2014). NePIQoL (Neuropathic Pain Impact on Quality of Life questionnaire) nöropatik a?r?n?n ya?am kalitesi üzerindeki etkisi anketinin Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas? (T?pta uzmanl?k tezi, K?r?kkale Üniversitesi, T?p Fakültesi, K?r?kkale). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.

NePIQoL Nöropatik A?r?n?n Ya?am Kalitesi Üzerindeki Etkisi Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir ?ekilde de?iştirilmemelidir.

Ölçek, toplam 42 maddeden oluşmaktadır. Maddelerin içeri?i, akademik tez çal??mas?nın tam metninde yer almaktadır.